

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Захтјеву привредног субјекта "*Telemach BH*" д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина против привредних субјеката "*VIP TEAM UNITED UNIPESOAL LDA & COMANDITA (ZONA FRANCA DE MADEIRA)*", *Funchal*, Република Португал, "*HAYAT*" д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина, "ОБН" д.д., Босна и Херцеговина, "РТВ БН" д.о.о. Бијељина, Босна и Херцеговина, "О КАНАЛ" д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина, "*RETRO MEDIA*" д.о.о. Живинице, Босна и Херцеговина и "*DENI-COMPANI*" д.о.о. Брчко, Босна и Херцеговина

Сарајево,
новембар 2024. године

Број: УП-05-26-3-031-117/23
Сарајево: 20.11.2024. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачке а) и ц), а у вези са чланом 10. став (2) тачка ц) и д), чланом 4. став (1) тачка а), д) и е) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланом 105. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), поступајући по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта "Telemach BH" д.о.о. Сарајево, ул. Цемала Бједића бр. 216, Сарајево, 71210 Илица, Босна и Херцеговина, ул. Фра Анђела Звиздовића бр. 1, 71000 Сарајево, који је поднесен против привредног субјекта "VIP TEAM UNITED UNIPessoal LDA & Comandita (Zona Franca de Madeira)", Avenida do Infante 50, Ilha da Madeira, Funchal (Sé), 9004 521 Funchal, Република Португал, накнадно проширеног на привредне субјекте "НАЈАТ" д.о.о. Сарајево, ул. Јошаничка 55, 71320 Вогошћа, Босна и Херцеговина, "ОБН" д.д., Улица Републике Хрватске 17б, 88340 Груде, Босна и Херцеговина, "РТВ БН" д.о.о. Бијељина, ул. Лазе Костића 146, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина, "О КАНАЛ" д.о.о. Сарајево, ул. Бистрик 9, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, "RETRO MEDIA" д.о.о. Живинице, ул. Ослобођења бб, 75270 Живинице, Босна и Херцеговина и "DENI-COMPANI" д.о.о. Брчко, Бијела 108а, 76204 Бијела, Брчко Дистрикт, Босна и Херцеговина, ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став (2) тачка ц) и д) и забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка а), д) и е) Закона о конкуренцији, Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине на 17. (седамнаестој) сједници одржаној дана 20.11.2024. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

- 1) Одбија се захтјев привредног субјекта "Telemach BH" д.о.о. Сарајево, поднесен против привредних субјеката "VIP TEAM UNITED UNIPessoal LDA & Comandita (Zona Franca de Madeira)", "НАЈАТ" д.о.о. Сарајево, "ОБН" д.д., "РТВ БН" д.о.о., "О КАНАЛ" д.о.о. Сарајево, "RETRO MEDIA" д.о.о. и "DENI-COMPANI" д.о.о., у смислу члана 4. став (1) тач. а), д) и е), као неоснован.
- 2) Одбија се захтјев привредног субјекта "Telemach BH" д.о.о. Сарајево, поднесен против привредног субјекта "VIP TEAM UNITED UNIPessoal LDA & Comandita (Zona Franca de Madeira)", у смислу члана 10. став (2) тач. ц) и д), као неоснован.
- 3) Налаже се привредном субјекту Telemach BH д.о.о. Сарајево, да привредном субјекту "НАЈАТ" д.о.о. Сарајево исплати износ од 561,60 КМ, на име трошкова поступка, у року од 8 (осам) дана од дана пријема овог Рјешења.
- 4) Обавезује се привредни субјект "Telemach BH" д.о.о. Сарајево, ул. Цемала Бједића бр. 216, Сарајево, 71210 Илица, Босна и Херцеговина да плати административну таксу у укупном износу од 3.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине, у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка ф) и тачка г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкуренијским савјетом.
- 5) Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет), запримио је дана 20.09.2023. године, под бројем: УП-05-26-3-031-1/23, захтјев привредног субјекта "*Telemach BH*" д.о.о. Сарајево, ул. Цемала Бједића бр. 216, Сарајево, 71210 Илица, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*Telemach BH*" или Подносилац захтјева), заступаног по адвокату Нихаду Сијерчићу, ул. Фра Анђела Звиздовића бр.1, 71000 Сарајево, којим се тражи покретање поступка против привредног субјекта "*VIP TEAM UNITED UNIPESOAL LDA & COMANDITA (ZONA FRANCA DE MADEIRA)*", *Avenida do Infante 50, Ilha da Madeira, Funchal (Sé), 9004 521 Funchal*, Република Португал (у даљем тексту: "*VIP TEAM*"), у вези са закључивањем забрањеног рестриктивног споразума и злоупотребом доминантног положаја (у даљем тексту: Захтјев).

Уз Захтјев је достављена пуномоћ за заступање привредног субјекта "*Telemach BH*", којом су поред адвоката Нихада Сијерчића за заступање по предметном Захтјеву овлаштени адвокати Амина Ђугум-Брканић, Лејла Адемовић, Нихад Одобашић и Ферид Капићић, сви адвокати из Сарајева са сједиштем адвокатских канцеларија на адреси ул. Фра Анђела Звиздовића бр. 1, 71000 Сарајево.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкуренцијски савјет је утврдио да исти није комплетан, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09)(у даљем тексту: Закон), те је у складу са чланом 31. став (1) Закона, актима број: УП-05-26-3-031-2/23 од 03.10.2023. године, број: УП-05-26-3-031-4/23 од 26.10.2023. године, број: УП-05-26-3-031-6/23 од 13.11.2023. године, број: УП-05-26-3-031-9/23 од 29.12.2023. године, број: УП-05-26-3-031-11/23 од 19.01.2024. године и број: УП-05-26-3-031-13/23 од 14.02.2024. године, затражио допуну истог.

Подносилац захтјева доставио је тражене допуне Захтјева поднесцима запримљеним дана 13.10.2023. године под бројем: УП-05-26-3-031-3/23, дана 03.11.2023. године под бројем: УП-05-26-3-031-5/23, дана 22.11.2023. године под бројем: УП-05-26-3-031-7/23, дана 04.12.2023. године под бројем: УП-05-26-3-031-8/23, дана 03.01.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-10/23, дана 25.01.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-12/23 и дана 22.02.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-14/23.

Допуном захтјева запримљеном дана 22.11.2023. године под бројем: УП-05-26-3-031-7/23, Подносилац захтјева је проширио Захтјев и на привредне субјекте: "*НАУАТ*" д.о.о. Сарајево, ул. Јошаничка 55, 71320 Вогошћа, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*НАУАТ*"), "*ОБН*" д.д., Улица Републике Хрватске 17б, 88340 Груде, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*ОБН*"), "*РТВ БН*" д.о.о. Бијељина, ул. Лазе Костића 146, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*РТВ БН*"), "*О КАНАЛ*" д.о.о. Сарајево, ул. Бистрик 9, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*О КАНАЛ*"), "*RETRO MEDIA*" д.о.о. Живинице, ул. Ослобођења бб, 75270 Живинице, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*RETRO MEDIA*"), "*DENI-COMPANI*" д.о.о. Брчко, Бијела 108а, 76204 Бијела, Брчко Дистрикт, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: "*DENI-COMPANI*"), "*TV Top Sound*" д.о.о. Београд-Земун, Аутопут за Нови Сад 70, 11080 Земун, Београд, Република Србија (у даљем тексту: "*TV Top Sound*") и "*SITL MEDIA*" д.о.о. Београд, Љешка 23, 11030 Београд (Чукарица), Република Србија (у даљем тексту: "*SITL MEDIA*").

Допуном захтјева запримљеном дана 22.02.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-14/23, Подносилац захтјева је одустао од Захтјева у дијелу којим се тражи покретање поступка против привредних субјеката "*TV Top Sound*" и "*SITL MEDIA*", наводећи да исти нису регистровани у Босни и Херцеговини, те да оставља Конкуренцијском савјету да оцијени да ли се поступак против њих треба водити по службеној дужности.

Након што је утврдио да је уз Захтјев достављена сва потребна документација, Конкуренцијски савјет је дана 23.04.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-15/23, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона.

1. Странке у поступку

Странке у поступку су Подносилац захтјева, привредни субјект "*Telemach BH*" и привредни субјекти против којих је Захтјев поднесен "*VIP TEAM*", "*HAJAT*", "*ОБН*", "*РТВ БН*", "*О КАНАЛ*", "*RETRO MEDIA*" и "*DENI-COMPANI*" (у даљем тексту заједно наведени: Противне стране).

1.1. Привредни субјект "*Telemach BH*"

Привредни субјект "*Telemach BH*", пуним називом "*Telemach BH*" Друштво за пружање услуга у области телекомуникација д.о.о. Сарајево, са сједиштем на адреси ул. Цемала Бједића бр. 216, Сарајево, 71210 Илица, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-RegZ-23-009790 од 15.09.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 65-01-0620-08 (стари број: 1-18109) и ЈИБ бројем: 4200209890007.

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта "*Telemach BH*" је дјелатност оператора дигиталне и аналогне кабловске телевизије, дјелатност оператора фиксне телефоније и дјелатност пружања услуга широкопојасног интернета.

Оснивач привредног субјекта "*Telemach BH*" са 100% власничког удјела је привредни субјект "*BOSNIA BROADBAND*" *S.a.r.l.* Луксембург.

1.2. Привредни субјект "*VIP TEAM*"

Привредни субјект "*VIP TEAM*", пуним називом "*VIP TEAM UNITED UNIPessoal LDA & Comandita (Zona Franca de Madeira)*", са сједиштем на адреси *Avenida do Infante 50, Ilha da Madeira, Funchal (Sé), 9004 521 Funchal*, Република Португал, према трајном изводу о документима Републике Португал од 21.11.2023. године регистрован је са националним идентификационим бројем правног лица: 513318690, као командитно друштво.

Предмет дјелатности наведен у изводу је: дистрибуција, стицање и продаја права на телевизијско емитовање; производња и дистрибуција филмова, видео записа и телевизијских програма; трговина-увоз и извоз; пружање економских и рачунарских консултантских услуга у стварању и развоју међународних компанија; маркетинг, оглашавање; куповина некретнина за препродају; управљање властитим портфолиом хартија својине, укључујући услуге техничке помоћи; провизије и ангажовања.

Оснивачи привредног субјекта "*VIP TEAM*" су привредни субјекти "*MAYFAIR MANAGEMENT LIMITED*", са националним идентификационим бројем правног лица: 980435030 и сједиштем на адреси *Dixcart House Fort Charles Charlestown, Nevis, Saint Kitts and Nevis* и привредни субјект *CARLTON INTERNATIONAL LIMITED* са националним идентификационим бројем правног лица: 980435021 и сједиштем на адреси *Dixcart House Fort Charles Charlestown, Nevis, Saint Kitts and Nevis*.

1.3. Привредни субјект "*HAJAT*"

Привредни субјект "*HAJAT*" пуним називом *HAJAT* друштво за производњу и емитовање телевизијског програма д.о.о Сарајево, са сједиштем на адреси ул. Јошаничка 55, 71320 Вогошћа, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-RegZ-23-012635 од 20.11.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 65-01-0387-14 (стари број: 1-11726) и ЈИБ бројем: 4200164420004.

Оснивачи привредног субјекта "*HAJAT*" су физичка лица: Карачић Нермин са 9,0566% удјела, Швракић Ахмед са 15,4717% удјела, Швракић Елвир са 44,5283% удјела, Швракић Емин са 15,4717% удјела и Швракић Ђенана са 15,4717% удјела, заступан путем адвоката Кемала Швракића.

1.4. Привредни субјект "ОБН"

Привредни субјект "ОБН", пуним називом *OPEN BROADCAST NETWORK* Дионичко друштво, са сједиштем на адреси Улица Републике Хрватске 176, 88340 Груде, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-RegZ-23-012637 од 20.11.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 64-02-0001-22 (стари број: 1-21591) и ЈИБ бројем: 4200571900002.

Увидом у Регистар вриједносних папира у Федерацији БиХ на дан 18.03.2024. године, већински власник привредног субјекта "ОБН" је привредни субјект "ГРП МЕДИА" д.о.о. са 100% власничког удјела.

1.5. Привредни субјект "РТВ БН"

Привредни субјект "РТВ БН", пуним називом Радио и телевизија "БН" Друштво са ограниченом одговорношћу Бијељина, са сједиштем на адреси ул. Лазе Костића 146, 76300 Бијељина, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Округног привредног суда у Бијељини број: 059-0-RegZ-24-000 324 од 14.02.2024. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 59-01-0025-14 (1-996) и ЈИБ бројем: 4400330920001.

Оснивачи привредног субјекта "РТВ БН" су физичка лица Јела Тришић са 66,30% удјела и Владимир Тришић са 33,70% удјела.

1.6. Привредни субјект "О КАНАЛ"

Привредни субјект "О КАНАЛ", пуним називом О КАНАЛ Друштво са ограниченом одговорношћу Сарајево, са сједиштем на адреси ул. Бистрик 9, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-RegZ-23-012636 од 20.11.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 65-01-0558-20 и ЈИБ бројем: 4202809130009.

Оснивач привредног субјекта "О КАНАЛ" је привредни субјект *CONSULTING & PR* Друштво са ограниченом одговорношћу Сарајево са 100% удјела.

1.7. Привредни субјект "RETRO MEDIA"

Привредни субјект "*RETRO MEDIA*", пуним називом *RETRO MEDIA* д.о.о. за производњу, трговину и услуге Живинице, са сједиштем на адреси ул. Ослобођења бб, 75270 Живинице, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Општинског суда у Сарајеву број: 065-0-RegZ-23-012638 од 20.11.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 31-01-0328-14 и ЈИБ бројем: 4210163220007.

Оснивач привредног субјекта "*RETRO MEDIA*" је физичко лице Трумић Сенад са 100% удјела.

1.8. Привредни субјект "DENI-COMPANI"

Привредни субјект "*DENI-COMPANI*", пуним називом *DENI-COMPANI* д.о.о. за унутрашњу и вањску трговину и заступање, са сједиштем на адреси Бијела 108а, 76204 Бијела, Брчко Дистрикт, Босна и Херцеговина, према актуелном изводу из судског регистра Основног суда Брчко дистрикта БиХ број: 096-0-RegZ-23-003348 од 20.11.2023. године, уписан је у регистар под матичним бројем: 1-369 и ЈИБ бројем: 4600039390002.

Оснивач привредног субјекта "*DENI-COMPANI*" је физичко лице Драган Веселчић са 100% удјела.

2. Правни оквир предметног поступка

Конкуренцијски савјет је у току поступка примијенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10), Одлуке о дефинисању категорије доминантног положаја ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10) и Закона о управном поступку.

Поред наведених прописа, Конкуренцијски савјет се приликом рјешавања управне ствари користио и одредбама Правила 95/2023 о пружању аудиовизуелних медијских услуга ("Службени гласник БиХ" бр. 41/23).

3. Поступак по Захтјеву за покретање поступка

Подносилац захтјева у свом Захтјеву описује чињенично стање и предлаже доказе за рјешавање управне ствари која је предмет поступка, при том у битном наводећи сљедеће:

– Захтјев се подноси против привредног субјекта "*VIP TEAM*" због закључивања забрањеног споразума и злоупотребе доминантног положаја на тржишту Босне и Херцеговине, а против привредних субјеката "*HAYAT*", "*ОБН*", "*РТВ БН*", "*О КАНАЛ*", "*RETRO MEDIA*" и "*DENI-COMPANI*", због закључивања забрањеног споразума на тржишту Босне и Херцеговине.

– Подносилац захтјева наводи да "*VIP TEAM*" није регистрован на подручју Босне и Херцеговине и нема дозволу за дистрибуцију медијских садржаја на подручју Босне и Херцеговине коју издаје Регулаторна агенција за комуникације БиХ (у даљем тексту: РАК), што је и потврђено дописом РАК-а број: 07-29-7-1919-2/23 од 31.10.2023. године. Без обзира на ту чињеницу, Подносилац захтјева наводи да "*VIP TEAM*" има заступника у Босни и Херцеговини и да је то адвокат Александар Јокић, са сједиштем адвокатске канцеларије на адреси Владике Платона 3, 78000 Бања Лука, што доказује пуномоћ коју је доставио Подносилац захтјева, а која је издата дана 07.07.2022. године од стране привредног субјекта "*VIP TEAM*". Наведена пуномоћ је дата за заступање привредног субјекта "*VIP TEAM*" у поступку регулације права на емитовање БиХ ТВ пакета и наплату накнаде за емитовање од стране привредног субјекта "*Telemach BH*", као и за обављање свих правних и фактичких радњи које су у интересу привредног субјекта "*VIP TEAM*".

– Ради могућности покретања и вођења поступка, с обзиром да се ради о страном правном лицу, Подносилац захтјева указује на то да су Босна и Херцеговина и Португал потписници међународне Конвенције о грађанском поступку (*Convention on Civil Procedure*, Хаг, 01.03.1954. године, ступила на снагу 12.04.1957. године), али да Конкуренцијски савјет поред наведене Конвенције комуникацију са привредним субјектом "*VIP TEAM*" не мора вршити дипломатско-конзуларним путем, већ путем именованог заступника привредног субјекта "*VIP TEAM*" у Босни и Херцеговини.

– Привредни субјект "*VIP TEAM*" носилац је права дистрибуције већег броја телевизијских канала из Босне и Херцеговине. Конкретно, дистрибутер је ТВ садржаја за сљедеће канале: - ОБН ТВ; - *HAYAT*, *HAYAT PLUS*, *HAYATOVCI*, *HAYAT MUSIC*, *HAYAT FOLK*; - БН ТВ, БН 2 ТВ, *BN MUSIC*; - ИЗВОРНА ТВ, *ITV MASTER*, *ITV STORY*; - ОТВ ВАЛЕНТИНО, *OTV VALENTINO MUSIC*, ОТВ ВАЛЕНТИНО ЕТНО, ПРВА ХЕРЦЕГОВАЧКА; - ЛХТВ; - *TOP SOUND*. Са власницима, односно емитерима наведених канала, привредни субјект "*VIP TEAM*" је закључио уговоре о дистрибуцији ТВ садржаја. На основу уговора "*VIP TEAM*" је добио право дистрибуције ТВ канала из програма тих емитера и за тржиште дистрибуције у Босни и Херцеговини креирао "БиХ ТВ пакет", који представља пакет свих горе наведених ТВ канала.

– Након креирања БиХ ТВ пакета више није могуће закључити појединачни уговор са емитером неког од канала из БиХ ТВ пакета. Као доказ за то Подносилац захтјева наводи ексклузивне уговоре које су исти закључили са привредним субјектом "*VIP TEAM*" и одредбе члана 1. сваког од тих уговора. Поред тога, Подносилац захтјева је доставио допис привредног субјекта "*HAYAT*" број: А-1267-09/23 од 26.09.2023. године и *e-mail* достављен од стране привредног субјекта "РТВ БН" од 15.09.2023. године, којима се такође потврђује да није могуће закључивање појединачних уговора директно са емитером.

– Захтјев се у дијелу закључивања забрањеног споразума односи на закључивање уговора о дистрибуцији горе наведених ТВ канала и усаглашавање јединствене цијене за производе између конкурената (ТВ емитери из Босне и Херцеговине) који картелско дјеловање остварују кроз "VIP TEAM". Након што је стекао права дистрибуције споменутих ТВ канала, "VIP TEAM" је одредио јединствену цијену за БиХ ТВ пакет у којем је садржан већи број конкурентских производа (различитих ТВ канала). Наведеним поступањем "VIP TEAM" дјелује као чвориште, које усаглашава јединствену цијену за већи број конкурентских производа, односно који омогућава забрањени картелски договор о цијенама, чиме је "VIP TEAM" поступио противно одредбама члана 4. став (1) тачка а) Закона.

– Картелским договором путем привредног субјекта "VIP TEAM" примјењују се различити услови за идентичне трансакције са другим привредним субјектима гдје је Подносилац захтјева доведен у неповољан положај у односу на конкуренцију. Према информацијама доступним Подносиоцу захтјева, након пропалих преговора са њим и другим оператерима о продаји БиХ ТВ пакета, "VIP TEAM" је само против Подносиоца захтјева поднио тужбу за накнаду штете пред Општинским судом у Сарајеву, док према другим CATV/IPTV/DTH оператерима, који су конкуренти Подносиоца захтјева, то није учинио. Оваквим поступањем, које има карактеристике организације колективног бојкота, "VIP TEAM" је довео Подносиоца захтјева у неповољан положај у односу на друге оператере, чиме је исти поступио противно одредбама члана 4. став (1) тачка д) Закона.

– Привредни субјект "VIP TEAM" креирањем јединственог комерцијалног БиХ ТВ пакета и његовом продајом на тржишту дистрибуције у Босни и Херцеговини остварује 100% учешће на релевантном тржишту пакетираних продаја комерцијалних домаћих ТВ канала различитих емитера из Босне и Херцеговине на подручју Босне и Херцеговине, што доказује његов доминантни положај. Такав доминантни положај "VIP TEAM" злоупотребљава на више начина чиме остварује повреду из члана 10. Закона. Привредни субјект "VIP TEAM" доводи искључиво Подносиоца захтјева у неповољан положај подношењем тужби против њега, истовремено толеришући неуспјеле преговоре са свим другим оператерима у Босни и Херцеговини. Додатно, "VIP TEAM" у БиХ ТВ пакету нуди већи број домаћих ТВ канала који не представљају исту категорију ТВ канала, а чију дистрибуцију путем привредног субјекта "VIP TEAM" није могуће индивидуално уговорити. Наведени ТВ канали такође, нису у власништву једног емитера, већ су у питању канали међусобних конкурената. Наведено поступање представља недозвољено везивање уз дискриминацију учесника на вертикално нижем тржишту, што представља појавне облике злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став (2) тачка ц) и д) Закона.

– На основу Правила 95/2023 о пружању аудиовизуелних медијских услуга (у даљем тексту: Правило 95/2023) Регулаторна агенција за комуникације (у даљем тексту: РАК) издаје дозволе за телевизијско емитовање путем: земаљске радиодифузије и путем других електронских комуникацијских мрежа. Емитери чији се ТВ канали налазе у БиХ ТВ пакету привредног субјекта "VIP TEAM", носиоци су валидних дозвола које је издао РАК, осим привредних субјеката "TV Top Sound" и "SITL MEDIA", који имају дозволе секторског регулатора у Републици Србији.

– Највећи број (изнад 80% од укупног броја) ТВ канала послује на тржишту у Босни и Херцеговини на некомерцијалној основи у мрежама CATV/IPTV/DTH оператера – дакле, не учествују на тржишту продаје ових права. Поједностављено говорећи, оператери преузимају емитовани садржај и реемитирају сигнал домаћих ТВ канала и тако њихов садржај чине доступним десетинама хиљада корисника оператера, услјед чега је таква дистрибуција заснована на некомерцијалним основама. Сви ти ТВ канали су дакле бесплатни у дистрибуцији код оператера.

– Мањи број домаћих ТВ канала се у мрежама оператера дистрибуира на комерцијалним основама и учествује на тржишту продаје ових права, односно ТВ канали условљавају дистрибуцију сигнала плаћањем накнаде од стране оператера (нпр. информативни канал Н1 или забавни канал Империа ТВ). Сви ови канали се на индивидуалној основи нуде заинтересованим оператерима, који, у случају прихвата комерцијалне понуде, дистрибуирају наведене канале према својим корисницима и плаћају уговорену накнаду према ТВ каналу.

- Креирањем БиХ ТВ пакета, "*VIP TEAM*" је створио нови и јединствен производ који раније није постојао на тржишту емитовања у Босни и Херцеговини, те који представља потпуно ново тржиште које је дистинктивно у односу на постојећа тржишта. БиХ ТВ пакет представља понуду на тржишту продаје пакетираних комерцијалних домаћих канала различитих емитера у Босни и Херцеговини. Ово тржиште се разликује од тржишта емитовања домаћих ТВ канала у мрежи оператера по битном елементу комерцијалности, имајући у виду да се највећи број домаћих ТВ канала емитује бесплатно на страни оператера, односно не продају се права на дистрибуцију тих канала. Ово тржиште се такође разликује од тржишта продаје индивидуалних комерцијалних домаћих канала у Босни и Херцеговини, гдје се продаја врши у односу на сваку појединачну понуду емитера са јединственом цијеном, те не постоји заједничка цијена за више различитих ТВ канала различитих емитера. Привредни субјект "*VIP TEAM*" као резултат забрањеног картелског споразума врши продају пакетираних комерцијалних домаћих канала који су у власништву различитих емитера, односно конкурената (нпр. *HAUAT*, ОБН, БН ТВ, О КАНАЛ, и сл.). Сходно наведеном, Подносилац захтјева сматра да је релевантно тржиште производа у конкретном случају тржиште продаје пакетираних комерцијалних домаћих канала различитих емитера у Босни и Херцеговини.
- С обзиром да се фактичко емитовање ТВ канала садржаних у БиХ ТВ пакету врши на јединственој територији Босне и Херцеговине, Подносилац захтјева сматра да се као релевантно географско тржиште производа треба одредити територија Босне и Херцеговине.
- На основу наведеног, Подносилац захтјева сматра да за сврху предметног поступка као релевантно тржиште треба дефинисати тржиште продаје пакетираних комерцијалних домаћих канала различитих емитера у Босни и Херцеговини.
- Подносилац захтјева не располаже релевантним подацима о учешћу привредних субјеката на тржишту пакетираних комерцијалних домаћих канала различитих емитера у Босни и Херцеговини, с обзиром да такви подаци нису јавно доступни и сматра да наведеном релевантном тржишту послује само "*VIP TEAM*".
- Први облик злоупотребе доминантног положаја привредног субјекта "*VIP TEAM*", у складу са чланом 10. став (2) тачка ц) Закона, односи се на примјену различитих услова за исту врсту послова с осталим странама, чиме их доводи у неравноправан и неповољан конкурентски положај. Привредни субјект "*VIP TEAM*" се у фебруару 2022. године обратио Подносиоцу захтјева и идентификовао се као страни привредни субјект који је, по властитом казивању, носилац права дистрибуције ТВ садржаја за ТВ канале који су садржани у БиХ ТВ пакету, са позивом на преговарање и прихватање комерцијалне понуде за дистрибуцију БиХ ТВ пакета у мрежи Подносиоца захтјева. Након наведене комуникације "*VIP TEAM*" је покренуо парнични поступак за накнаду милионског износа само против Подносиоца захтјева, истовремено поступајући другачије и повољније према свим другим *CATV/IPTV/DTH* оператерима у Босни и Херцеговини. Подносилац захтјева је упознат да највећи број оператера у Босни и Херцеговини није прихватио понуду привредног субјекта "*VIP TEAM*" (нпр. *BH Telecom*), те да се сходно томе, налазе у истом односу према привредном субјекту "*VIP TEAM*", али је исти одлучио против ових субјеката не покретати судске поступке и на тај начин је, другачијим и неповољнијим третманом, дискриминисао Подносиоца захтјева, који је сада у позицији потрошње ресурса како би заштитио и одбранио своје интересе од неоснованих тужбених захтјева, док остали оператери не морају трошити ресурсе на те активности, већ исте могу усмјерити у властити развој на уштрб Подносиоца захтјева.
- Други облик злоупотребе доминантног положаја привредног субјекта "*VIP TEAM*", у складу са чланом 10. став (2) тачка д) Закона, је закључивање споразума којима се условљава да друга страна прихвати додатне обавезе које по својој природи или према трговинском обичају нису у вези с предметом таквог споразума. Овај облик односи се на недопуштену праксу везивања у оквиру које "*VIP TEAM*" закључује споразум којим условљава другу страну, у овом случају Подносиоца захтјева, да прихвати додатне обавезе (пакетирани ТВ канали различитих емитера и различитог жанра) који по својој природи или трговинском обичају нису у вези са предметом таквог споразума (ТВ канали се продају појединачно или пакетирано само у односу на исти жанр и истог емитера, односно власника

ТВ канала). На тржишту не постоји примјер пакетираних продаја комерцијалних канала (било домаћих било страних) који нису повезани кумулативно, јединственим власником као емитером и жанром који повезује те ТВ канале и чини пакетираних продаја економски оправданом. Понуда БиХ ТВ пакета представља јединствен примјер гдје се међусобно конкурентни производи нуде у дистрибуцију по јединственој цијени и гдје није могуће уговорити дистрибуцију само једног ТВ канала, већ је уговарање могуће искључиво путем јединствене пакетираних понуде БиХ ТВ пакета. На овај начин заснован БиХ ТВ пакет представља повреду члан 10. став (2). тачка д) Закона.

– Подносилац захтјева указује да је *"VIP TEAM"* закључио забрањени споразум из члана 4. Закона, који представља јединствени БиХ ТВ пакет са јединственом цијеном за међусобно конкурентне производе. Као релевантан доказ договарања о цијенама привредног субјекта *"VIP TEAM"* и емитера из БиХ ТВ пакета, Подносилац захтјева наводи форму уговора који су исти међусобно закључили, а који су као доказ достављени уз Захтјев. Одредбе тих уговора доказују пакетну продају у оквиру БиХ ТВ пакета и то на начин да су појединачни емитери уговором пренијели овлашћење о одређивању цијене у корист привредног субјекта *"VIP TEAM"*, да би по том *"VIP TEAM"*, на основу додијелих овлашћења, као заступник свих појединачних емитера, одредио цијену БиХ ТВ пакета. На овај начин *"VIP TEAM"* одређује цијене БиХ ТВ пакета, не у властито име, него по овлашћењу свих појединачних емитера, што доказује да појединачни емитери путем заједничког заступника (*"VIP TEAM"*) договорно утврђују цијене пакета. БиХ ТВ пакет представља понуду у којој су садржана права дистрибуције већег броја ТВ канала који су међусобно конкурентни, а који се при том договарају о заједничком наступу на тржишту путем трећег субјекта који дјелује као чвориште, а који је у конкретном случају *"VIP TEAM"*. Међусобни договор конкурената о цијенама представља груби облик повреде права конкуренције (*hardcore restriction*).

– Креирање цјеновог чворишта и заједничка продаја конкурентских производа која се остварује кроз *"VIP TEAM"* и понуду БиХ ТВ пакета, представља забрањени споразум из:

- члана 4. став (1) тачка а) Закона, јер је *"VIP TEAM"* директно утврдио продајне цијене, односно јединствену продајну цијену међусобно конкурентских производа за дистрибуцију ТВ канала из БиХ ТВ пакета,

- члана 4. став (1) тачка д) Закона, јер је *"VIP TEAM"* дискриминисао Подносиоца захтјева у односу на све друге оператере с обзиром да *"VIP TEAM"* примјењује различите услове према Подносиоцу захтјева у односу на његове конкуренте и тиме га доводи у неповољан положај,

- члана 4. став (1) тачка е) Закона, јер је *"VIP TEAM"* стварањем БиХ ТВ пакета, који укључује комерцијалне канале различитог жанра и који припадају различитим емитерима, међусобним конкурентима, и нуђењем таквог БиХ ТВ пакета као неодвојиве цјелине која се само скупно, односно пакетирано може уговорити, условио другу страну да прихвати додатне обавезе које по природи или обичајима у трговини нису у вези.

– Подносилац захтјева је уз Захтјев поднио и захтјев за одређивањем привремене мјере у складу са чланом 40. Закона, јер сматра да радње привредног субјекта *"VIP TEAM"* спречавају, ограничавају и нарушавају тржишну конкуренцију, те директно пријете настанку штетног утицаја на Подносиоца захтјева и нарочито на потрошаче којима се испоручује услуга дистрибуције ТВ сигнала. Ситуација након пропалих преговора са привредним субјектом *"VIP TEAM"* о куповини БиХ ТВ пакета по комерцијалним условима и подношење тужбе против Подносиоца захтјева ће резултовати престанком дистрибуције у мрежи Подносиоца захтјева оних ТВ канала који су садржани у БиХ ТВ пакету. Подносилац захтјева ће под притиском покренутог парничног поступка размотрити искључивање одређеног броја ТВ канала, због чега ће конкуренти Подносиоца захтјева против којих нису покренути парнични поступци створити себи конкурентску предност, а Подносиоцу захтјева губитке у виду незадовољних корисника и могућих раскида уговора, те преласка у мрежу његових конкурената.

Конкурентски савјет је анализом Захтјева и документације која је уз њега достављена оцијенио да повреде Закона, на које Подносилац захтјева указује, није могуће утврдити без провођења поступка, те

је дана 24.04.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-17/23, донио Закључак о покретању поступка (у даљем тексту: Закључак).

4. Поступак након доношења Закључка о покретању поступка

Конкуренијски савјет је Закључком покренуо поступак против привредних субјеката "*VIP TEAM*", "*HAУAT*", "ОБН", "РТВ БН", "О КАНАЛ", "*RETRO MEDIA*" и "*DENI-COMPANI*", ради утврђивања постојања злоупотребе доминантног положаја из члана 10. став (2) тачка ц) и д) и забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка а), д) и е) Закона.

Закључком је такође констатовано да је доношење привремене мјере коју Подносилац захтјева тражи у складу са чланом 40. Закона, поступак који се не покреће на захтјев странке, него поступак на који Конкуренијски савјет пази по службеној дужности, па у том смислу Конкуренијски савјет није о томе ни одлучивао.

Конкуренијски савјет је Подносиоцу захтјева, актом број: УП-05-26-3-031-21/23 од дана 24.04.2024. године доставио Закључак, док је противним странама истог дана доставио Обавјештења о покретању поступка и уз њих Захтјев и Закључак на одговор, те тражио доставу података и документације потребне за провођење поступка ("*VIP TEAM*" број: УП-05-26-3-031-22/23, "*HAУAT*" број: УП-05-26-3-031-23/23, "ОБН" број: УП-05-26-3-031-24/23, "РТВ БН" број: УП-05-26-3-031-25/23, "О КАНАЛ" број: УП-05-26-3-031-26/23, "*RETRO MEDIA*" број: УП-05-26-3-031-27/23 и "*DENI-COMPANI*" број: УП-05-26-3-031-28/23).

4.1. Одговори противних страна на Захтјев и Закључак

Противне стране су роковима које је одредио Конкуренијски савјет доставиле тражене одговоре на Захтјев и Закључак.

4.1.1. Одговор привредног субјекта "*HAУAT*"

Конкуренијски савјет је одговор привредног субјекта "*HAУAT*" на Захтјев и Закључак, запримио дана 15.05.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-39/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор је достављен од стране адвоката Кемала Швракића, ул. Јошаничка 55, Вогошћа, Сарајево, Босна и Херцеговина, за којег је достављена и пуномоћ за заступање пред Конкуренијским савјетом.

Одговор привредног субјекта "*HAУAT*" у битном садржи сљедеће:

– "*HAУAT*" је носилац дозволе за земаљско емитовање програма *Hayat* и носилац шест дозвола за телевизијско емитовање путем других електронских комуникационих мрежа и то за програме: *Hayat 2*, *Hayat music*, *Hayatovce*, *Hayat folk*, *Hayat Love box* и *Hayat Stil & zivot*, коју издаје РАК на основу Закона о комуникацијама и другим подзаконским актима за област емитовања.

– "*HAУAT*", као и остали корисници ТВ дозвола, изузев јавних РТВ сервиса, нема право на РТВ претплату.

– Правилем 95/2023 у члану 7. регулише се питање права на дистрибуцију на начин да је прије укључења поједине аудиовизуелне медијске и медијске услуге радија у услужни пакет, корисник дозволе дужан прибавити претходне писмене сагласности од власника програмских садржаја или њихових овлашћених представника. Наведеним Правилем 95/2023 право на дистрибуцију се може регулисати комерцијално и некомерцијално, као и детаљно под којим условима и у којој ситуацији. Поједини оператери укључујући Подносиоца захтјева манипулишу тумачењем Правила 95/2023 избјегавају плаћање права на дистрибуцију, тј. неким емитерима плаћају, а неким не, да би дистрибуирали у њиховим системима, што је директна дискриминација.

– Право дистрибуције је ауторско имовинско право које у смислу Закона о ауторским и другим сродним правима БиХ припада аутору и аутор има искључиве овласти да забрани или да допусти искориштавање својег дјела, док аутору за сваки облик искориштавања припада посебна накнада. Према наводима из Захтјева може се узети као неспорно да појединим ТВ емитерима у БиХ кабловски оператери врше плаћање накнаде за дистрибуцију њиховог аудиовизуелног садржаја путем њихове телекомуникацијске мреже, али уз опаску да је процјена Подносиоца захтјева кад је у питању омјер оператора којима се накнада плаћа паушално одређена, без икаквог материјалног доказа.

– Одредбама члана 9. Закона прописани су услови које привредни субјект мора испунити да би имао доминантан положај на тржишту, а у конкретном случају ни један од прописаних услова није испуњен. Истовремено Подносилац захтјева пропушта да цијени да су услуге које су предметом уговора уговоране за териториј цијелог свијета, а не само за тржиште БиХ, као релевантно тржиште.

- Кад је у питању плаћање дистрибуције ТВ канала у телекомуникационом систему долази до злоупотребе права на тржишту од стране оператора CATV/IPTV/DTH, те неоснованог узастопног одбијања плаћања ове врсте услуга од стране Подносиоца захтјева у односу на ТВ канале у овом поступку, али и оспоравања гашења ТВ канала усљед истог. Подносилац захтјева покретањем овог поступка покушава да оствари скривени циљ, а то је да му се учине доступним подаци који чине пословну тајну Противних страна.

– Што се тиче конкретних уговора, привредни субјекти "НАУАТ" и "VIP TEAM" имали су закључен уговор о пословној сарадњи број: A-SP-019-03/19 од 07.03.2019. године, који је истекао 28.02.2024. године. У члану 1. "НАУАТ" даје дозволу привредном субјекту "VIP TEAM" да на ексклузивној основи врши пријем и дистрибуцију сигнала *Nayat, Nayat plus, Nayat Music, Nayat Folk* и *Nayatovce*, преко OTT мреже на подручју цијелог свијета, а путем платформе GO4YOU. Овај уговор је релевантан због тога што се ради о OTT услузи, као услузи која није регулисана у БиХ, нити је РАК надлежан за издавање дозвола за ову врсту услуге. (мишљење РАК-а број: 29-7-652-2/24 од 22.04.2024. године).

– Друга чињеница је да се предметни уговор односи на пружање OTT услуге која није предмет свих осталих уговора Противне стране. OTT услуга и редистрибуција сигнала нису иста услуга по својој суштини ни природи, а "VIP TEAM" пружа OTT услугу привредном субјекту "НАУАТ", док услугу редистрибуције сигнала другим противним странама у поступку. Подносилац захтјева манипулише чињеницама које су њему добро познате због дјелатности којом се бави, да су услуге које "VIP TEAM" нуди, а које су регулисане свим уговорима потпуно различите.

– Сљедећа чињеница је да се уговор односи на цијели свијет, а самим тим и на БиХ, што је значајно и са аспекта утврђивања релевантног производног и географског подручја. Чланом 14. предметног уговора, уређено је да се цијена дистрибуције програма привредног субјекта "НАУАТ", на ексклузивној основи путем OTT мреже за подручје цијелог свијета, од стране привредног субјекта "VIP TEAM" плаћа на мјесечној основи. Ово потврђује да је уговор билатералан и да нема других уговорних страна, како се творе конструкције од стране Подносиоца захтјева. Самим тим нису доказани наводи да између привредних субјекта "НАУАТ", "ОБН", "О КАНАЛ" и других, постоје уговори или договори, како се то покушава представити Подносилац захтјева. Изјашњавајући се о хипотетичким ситуацијама, Привредном субјекту "НАУАТ" није у интересу да детаље уговора, опис услуга, цијене и тржишта на која се пласира, као и остале пословне детаље, дијели са било којим од тржишних конкурената ("ОБН", "РТВ БН", "О КАНАЛ" и сл.).

– Негира се да је уговор између привредних субјеката "НАУАТ" и "VIP TEAM" имао монополски карактер, јер је закључен између уговорних страна које нису конкуренти. Уговором се не дијели тржиште, не фиксирају износи услуге, не уговара се стратегија производње и емитирања програма у смислу понуде, нити се услуга на било који начин ограничава, а слобода и независност уговарача је неупитна и креће се у границама фер и поштеног уговорног односа.

– Неспорно је да се уговор између привредних субјеката "НАУАТ" и "VIP TEAM" разликује од уговора других противних страна, што је очито простим увидом у уговор и успоредбом са осталим, што доказује

да у овом предмету не постоји закључен забрањени споразум. Указује се и на чињеницу да не постоје ни индиректне радње, међусобне одлуке или споразуми, други документи, па чак ни заједничка дјеловања као доказ забрањеног споразума, како се то тврди у Захтјеву.

– Подносилац захтјева злонамјерно и погрешно наводи и тумачи одредбе уговора. Појам релиценцирање који наводи у уговору уопште не појављује, него се појављује уступање права, као што се не појављују ни појмови IPTV и DTH провајдери, него се појављује појам OTT провајдер. Исто тако у члану 14. Уговора о пословној сарадњи од 01.03.2019. године, не помиње се договарање цијена, него само фиксно плаћање износа привредног субјекта "VIP TEAM", према привредном субјекту "НАУАТ", уз испуњење одређених услова.

– Тврдње Подносиоца захтјева о постојању прећутних договора и међусобној усклађености радњи, везано за постојање картела, остале су на нивоу претпоставки без доказа. Овдје Противне стране наступају самостално и независно, без икаквих санкција једне по другу, што је видљиво у случају када је "РТВ БН" искључен из дистрибутивног система Подносиоца захтјева, док су остали у систему Подносиоца захтјева.

– Подносилац захтјева лажно ствара утиске кршења правила конкуренције, како би се прикриле стварне намјере оператера који не желе да плаћају услуге дистрибуције програма домаћих ТВ кућа у БиХ и тако купују вријеме кроз институт правне несигурности. Предлаже се да Конкуренцијски савјет испита регулисање права на дистрибуцију програма од стране *Telemach-a* у Хрватској, будући да он тамо плаћа ову врсту услуге привредном субјекту "VIP TEAM".

– Подносилац захтјева у Захтјеву не наводи истините и одлучне чињенице, а то је да сво вријеме трајања уговора између привредних субјеката "НАУАТ" и "VIP TEAM", "Telemach BH" дистрибуира канале привредног субјекта "НАУАТ" без накнаде, а све у интересу крајњих корисника, гледатеља привредног субјекта "НАУАТ", а претплатника Подносиоца захтјева. Подносилац захтјева на рачун домаћих емитера, којих је према њиховој процјени 80%, не плаћа право дистрибуције и на тај начин обогаћује своју понуду и убире претплату за своје услужне пакете од претплатника.

– Привредних субјекат "НАУАТ" сматра да је дискриминисан у односу на остале домаће ТВ емитере, којима Подносилац захтјева плаћа накнаду за дистрибуцију, а мијењањем политике на пољу права за дистрибуцију, унапређују се услови на тржишту, док потрошачи добијају бољу и квалитетнију услугу, јер се плаћањем ових права знатно повећава буџет за развој програма и сервисирање упослених привредног субјекта "НАУАТ".

– Из наведеног произилази да су наводи Подносиоца захтјева неосновани у односу на постојање забрањеног споразума из члана 4. став 1) Закона и предлаже се да Конкуренцијски савјет донесе рјешење о раздвајању поступка у односу на привредни субјект "НАУАТ" или рјешење којим се у цијелости Захтјев одбија као неоснован.

4.1.2. Одговор привредног субјекта "О КАНАЛ"

Конкуренцијски савјет је одговор привредног субјекта "О КАНАЛ" на Захтјев и Закључак, запримео дана 16.05.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-40/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор је достављен од стране Адвокатског друштва Етеровић д.о.о. Сарајево, ул. Бранилаца Сарајева бр. 10/3 55, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, за које је достављена и пуномоћ за заступање пред Конкуренцијским савјетом.

Одговор привредног субјекта "О КАНАЛ" у битном садржи сљедеће:

– Привредни субјект "О КАНАЛ" бави се емитирањем аудиовизуелног садржаја на основу дозволе РАК-а и његов удио на тржишту је миноран.

- Што се тиче навода из Захтјева да је "О КАНАЛ" закључио забрањени споразум са привредним субјектом "*VIP TEAM*", истиче се да је једини уговор који је "О КАНАЛ" закључио Уговор о партнерству и редистрибуцији програма од 17.01.2022. године и да се ради о споразуму мале вриједности у смислу одредби члана 3. став 1. тачка б) Одлуке о споразумима мале вриједности ("Службене новине ФБиХ, бр. 72/2005).
- Предмет наведеног уговора је давање искључиве лиценце за редистрибуцију телевизијског програма ТВ канала који су у власништву привредног субјекта "О КАНАЛ" и то: О КАНАЛ, *O KANAL plus HD* и *O KANAL music HD*.
- Уговором се не одређују цијене по којој ће се вршити редистрибуција канала оператерима, нити се одређује цијена програма других ТВ станица. Такође, уговор се не односи на програме других ТВ станица, него само на ТВ канале у власништву привредног субјекта "О КАНАЛ".
- Истиче се да је релевантно тржиште које је предложио Подносилац захтјева, као "продају пакетираних комерцијалних домаћих канала различитих емитера у Босни и Херцеговини" логички и правни нонсенс, јер су сви емитери који имају дозволу РАК-а домаћи емитери, односно њихови канали су домаћи канали. Дакле, продаја наведеног "БиХ ТВ пакета" за подручје БиХ је сама по себи апсурдна, јер крајњи корисници/гледаоци из БиХ, сасвим сигурно домаће ТВ канале не виде као међусобно замјењиве. Ова услуга се можда може односити на гледаоце из дијаспоре који желе да гледају баш ТВ канале поријеклом из БиХ, али ако гледамо само географско подручје БиХ, ова информација је потпуно ирелевантна и небитна приликом одређивања релевантног тржишта у конкретном предмету.

4.1.3. Одговор привредног субјекта "РТВ БН"

Конкуренијски савјет је одговор привредног субјекта "РТВ БН" на Захтјев и Закључак, запримио дана 03.06.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-49/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор привредног субјекта "РТВ БН" у битном садржи сљедеће:

- У цијелости се оспоравају и негирају наводи Подносиоца захтјева везано за закључење забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка д) Закона и наводи да "РТВ БН" нема доминантан положај на географском подручју БиХ, на којем му и важи дозвола РАК-а без обзира како се одредило релевантно тржиште.
- Једини уговор који је "РТВ БН" закључио је Уговор о партнерству и редистрибуцији програма од 17.02.2022. године, чији је предмет давање искључиве лиценце за редистрибуцију и релиценцирање телевизијског програма ТВ канала који су у власништву "РТВ БН", и то: БН ТВ, БН 2 и *BN Music*. Предметни уговор се не односи на програме других ТВ станица. Такође, уговором се не одређују цијене по којој ће се вршити редистрибуција канала оператерима, нити се одређује цијена програма других ТВ станица.
- Имајући у виду да недостаје кључни елемент за постојање споразума, а то је сагласност воља, у предметном случају не постоји забрањени споразум из члана 4. Закона. "РТВ БН" ни са једним емитером није одређивао цијене којима ће ТВ канали бити нуђени ТВ оператерима. У прилог овоме наглашава се чињеница, да је Подносилац захтјева искључио из своје понуде само и искључиво ТВ канале који се налазе у власништву привредног субјекта "РТВ БН", док је све остале ТВ канале из БиХ ТВ пакета наставио да емитује. Нејасно је зашто је Подносилац захтјева уопште покретао предметни поступак против "РТВ БН", јер очито само према њему има посебан став.

4.1.4. Одговор привредног субјекта "*VIP TEAM*"

Конкуренијски савјет је поднеском запримљеним дана 15.05.2024. године, под бројем: УП-05-26-3-031-36/23, који је доставио адвокат Александар Јокић, обавјештен да он није опуномоћен да заступа

"VIP TEAM" у предметном поступку, али да је као његов пуномоћник у другим поступцима обавјестио клијента о покретању предметног поступка.

Поднеском за примљеним 15.05.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-38/23, Конкуренцијски савјет је обавјештен да ће привредни субјекат "VIP TEAM" заступати адвокат Емина Хот-Ајановић, Маршала Тита 46, 71000 Сарајево, за шта је достављена и одговарајућа пуномоћ.

Конкуренцијском савјету је поднеском за примљеним дана 04.06.2024. године, под број: УП-05-26-3-031-50/23, достављен одговор привредног субјекта "VIP TEAM" на Захтјев и Закључак, док су поднеском за примљеним дана 18.06.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-59/23, достављени тражени подаци и документација.

Одговор привредног субјекта "VIP TEAM" у битном садржи сљедеће:

– На захтјев привредног субјекта "VIP TEAM" Конкуренцијски савјет је донио Мишљење број: 01-26-7-21-4/22 од 12.10.2022. године, у којем је наведено да понуда ТВ канала груписаних по сродности канала у одређене пакете (нпр. пакет филмских канала, пакет спортских канала и сл.) да сматра уобичајеном праксом већине носилаца или власника права дистрибуције телевизијских канала, те да пракса сама по себи не представља кршење Закона. У том смислу "VIP TEAM" сматра да је подношењем наведеног захтјева за мишљењем водио рачуна о регулаторним прописима, укључујући и заштиту конкуренције. Према схватању привредног субјекта "VIP TEAM", Конкуренцијски савјет је у предметном Мишљењу навео да понуда ТВ програма груписаних у пакету није противна Закону. Сви ТВ канали који се налазе у саставу БиХ ТВ пакета су сродни, односно сви главни ТВ канали који се налазе у саставу пакета, као што су *Hayat*, ОБН, РТВ БН, О Канал, ОТВ Валентино и Изворна ТВ су канали колажног типа и исти подразумијевају информативни, забавни, серијски, дјечији и сл. програм. Узевши у обзир драстичан пад прихода од маркетинга, указује се на пораст тренда у свијету, као и на просторима бивше Југославије да ТВ куће оснивају додатне ТВ канале са разноврсним садржајем, па су тако и ТВ куће из БиХ у циљу опстанка на тржишту дистрибуције аудиовизуелног садржаја покренуле додатне ТВ канале. Конкретно привредни субјект "HAYAT" је покренуо канале *Hayat 2*, *Hayatovci*, *Hayat Music*, *Hayat Folk*, *Hayat Love Box*, *Hayat Stil i Život*, итд. Привредни субјект "О КАНАЛ" је покренуо О Канал Плус и *O kanal Music*, привредни субјект "DENI-COMPANI" покренуо је канале Валентино Етно и *Valentino Music*, док је Изворна ТВ д.о.о покренула *ITV Master* и *ITV Story*. Наведени канали, као дио својих пакета, осигуравају досљедност у квалитету и тематици, пружајући гледаоцима у коначници средне садржаје унутар БиХ ТВ пакета.

– "Telemach BH" није активно легитимисан за вођење овог поступка имајући у виду да није доказао постојање економског и правног интереса. "Telemach BH" као доминантан учесник на тржишту дистрибуције аудиовизуелног садржаја није претрпио никакве негативне економске ефекте у протеклом периоду, што потврђују извјештаји РАК-а. Такође није доказао какве економске посљедице трпи због понуде привредног субјекта "VIP TEAM" која се односи на БиХ ТВ пакет. "Telemach BH" као убједљиво највећи оператер на тржишту БиХ, користећи своје ресурсе константно покреће поступке против учесника на тржишту са циљем њиховог економског исцрпљивања и потчињавања привредном субјекту "Telemach BH".

– "VIP TEAM" не посједује доминантан положај, јер релевантно тржиште које предлаже привредни субјект "Telemach BH" није одређено у складу са праксом Европске комисије и Савјета, гдје се не биљежи ни један примјер у којем је релевантно тржиште производа дефинисано као пакет ТВ програма, посебно имајући у виду да дистрибуција ТВ канала обухвата тржиште на којем послују многобројни привредни субјекти, који дистрибуирају читав низ канала разноликог садржаја. На овај начин се долази до другог елемента и утврђивања доминантног положаја, који у конкретном случају није испуњен, јер на правилно дефинисаном релевантном тржишту "VIP TEAM" нема доминантан положај, те исти није могао злоупотребити. Уколико би се релевантно тржиште производа специфицирало само за неколицину канала који сачињавају БиХ ТВ пакет, у том случају дистрибуција сваког ТВ канала или неколицине њих би представљала одвојено тржиште, а њихов дистрибутер би имао монополски положај. Такав приступ би довео у питање примјену института заштите конкуренције и учинио да

релевантно тржиште производа није потребно дефинисати имајући у виду да би сваки конкретан производ, а у предметном случају БиХ ТВ пакет, представљао тржиште само за себе. Поставља се питање како је могуће да се злоупотреба доминантног положаја може извршити од стране привредног субјекта који је стекао могућност дистрибуције појединих ТВ канала, против убједљиво доминантног ТВ оператера какав је *"Telemach BH"*, који према посљедњем јавно доступном извјештају РАК-а за 2021. годину, са својим повезаним лицима на тржишту дистрибуције БиХ има удио од 39,26%.

– *"VIP TEAM"* нема доминантан положај, а чак и када би га имао, подношење тужбе против *"Telemach BH"* не представља злоупотребу доминантног положаја. *"Telemach BH"* покушава да докаже да овдје постоји злоупотреба почињена тужбом за накнаду штете, што је у пракси права конкуренције ЕУ познато као злонамјерно подношење тужбе. Наводи Подносиоца захтјева да је *"VIP TEAM"* само против привредног субјекта *"Telemach BH"* покренуо одговарајуће поступке немају упориште у чињеничном стању имајући у виду да *"VIP TEAM"* ревносно покреће одговарајуће кривичне и парничне поступке против свих актера на тржишту БиХ у погледу неовлаштене дистрибуције ТВ канала на које је стекао право комерцијалног експлоатисања. У тренутку сачињавања одговора поднијете су кривичне пријаве против сљедећих привредних субјеката: Неон Солуције д.о.о. из Калесије, КГ1 д.о.о. из Горажда и *Terc Trade* д.о.о. из Прњавора, а у току је припрема одговарајућих поступака и против других привредних субјеката. Дакле, *"Telemach BH"* није једини привредни субјект против којег је *"VIP TEAM"* покренуо одговарајуће поступке. *"VIP TEAM"* равноправно третира све оператере, с обзиром да су са свима вођени или се воде преговори везани за надокнаду штете и права за даље емитовање. У конкретном случају оператери *"AMB Net"* д.о.о. из Живиница и "ДСЛ Електроника" д.о.о. из Модриче су дали понуду да плате надокнаду штете од 01.06.2024. године и и престану са емитовањем што је *"VIP TEAM"* прихватио. Оператери *"Dinnet"* д.о.о. из Грачанице, *"KTV EGE"* д.о.о. из Матузића, "Ортак" д.о.о. из Шипова, "Стокић" д.о.о. из Добоја, "Мтел" а.д. из Бања Луке, "Логософт" д.о.о. из Сарарјева *"Teonnet"* д.о.о. из Тузле, *"Wirac Net"* д.о.о. из Грачанице и "Глобал Медиа" д.о.о. су регулисали надокнаду штете и даља права емитовања. С обзиром да је *"Telemach BH"* престао са даљом комуникацијом са привредним субјектом *"VIP TEAM"* након 31.05.2022. године, *"VIP TEAM"* је 11.07.2022. године послао посљедњи позив на поступање пред тужбу и покушао у више наврата да оствари контакт са директорицом *UNITED* групе у оквиру које послује *"Telemach BH"*, али без успјеха и то посљедњи пут 30.03.2023. године. Истеком свих разумних рокова дана 26.06.2023. године *"VIP TEAM"* је поднио кривичну пријаву против *"Telemach BH"* и одговорног лица, као и тужбу за надокнаду нанијете штете. На тај начин *"VIP TEAM"* је само користио један од основних постулата приватног права, а то је слобода воље која се даје појединцу да заштити своја имовинска права пред надлежним судом. Поред тога ТВ канали из БиХ ТВ пакета не представљају битан инпут за пословање ТВ оператера, што се може видјети из дјеловања привредног субјекта "ХТ Еронет", четвртог по величини оператера на територији БиХ, који је одбио комерцијалну понуду привредног субјекта *"VIP TEAM"* и престао са емитовањем ТВ канала из БиХ ТВ пакета, а да је при том дошло до повећања броја његових корисника. Ова чињеница говори у прилог томе да *"VIP TEAM"* дефинитивно нема доминантан положај на тржишту, као и да ТВ канали у БиХ ТВ пакету не представљају кључан инпут за оператере.

– БиХ ТВ пакет не представља недозвољено везивање, као тржишну праксу која представља условљавање куповине једног производа куповином другог производа, јер нису испуњени услови за постојање злоупотребе доминантног положаја и то: 1) тржишни учесник који врши везану продају мора имати доминантан положај, 2) морају се везивати два одвојена производа, 3) купац производа мора бити приморан да купи оба производа и 4) везана продаја мора бити штетна за конкуренцију тиме што доводи до искључења конкурената са тржишта. Неопходно је да тржишни учесник који врши везану продају буде доминантан на тржишту главног производа, али није неопходно да буде и на тржишту везаног производа. Ово значи да је потребно да постоје два релевантна тржишта како би се могло говорити о постојању доминантног положаја и да на једном од тих тржишта учесник има доминантан положај, а у конкретном случају ни један од ова два услова није испуњен. *"VIP TEAM"* не посједује доминантан положај, а концепт везаног производа није примјењив на БиХ ТВ пакет, имајући у виду да су сви ТВ канали присутни на једном тржишту. Чланом 10. Закона је прописано да се злоупотреба доминантног положаја посебно односи на закључивање споразума којима се условљава друга страна да прихвати додатне обавезе које по својој природи или трговинском обичају нису у вези са предметом споразума. Дакле, само оно везивање које не одговара природи производа или трговинском обичају представља

недозвољено везивање. Према пракси Европске комисије, како би недозвољено везивање постојало, потребно је да постоје два или више одвојена тржишта производа, који су наводно везани, и који по својој природи или трговинском обичају нису сродни. Како у предметном случају не постоје два или више одвојених тржишта производа, "VIP TEAM" није ни могао везати производе, те није повриједио правила конкуренције БиХ. Додатно "VIP TEAM" напомиње да пружање ТВ канала у пакету није супротно тржишној пракси, него о стандардном начину пословања за који се као примјер наводе компанија "Pink International", која пружа бројне канале различитих жанрова годинама на територији БиХ и компанија "United Media", која такође у пакету нуди спортске, филмске и колажне канале. Формулација члана 10. Закона упућује на то да доминантни тржишни учесник мора да примора или услови купца како би извршио злоупотребу доминантног положаја. Овдје је битна позиција снабдјевача, јер услед јаке позиције снабдјевача купци не могу да одбију куповину везаних производа, а како је већ речено "VIP TEAM" нема доминантну позицију на тржишту. У прилог томе се наводи да је понуду привредног субјекта "VIP TEAM" одбио велики број оператера. Због тога што је велики дио оператера одбио понуду, то доказује да "VIP TEAM" нема јаку позицију на тржишту, те оператери имају довољно алтернатива у избору производа који купују. У складу с тим не постоје ефекти који нарушавају конкуренцију настали услед понашања привредног субјекта "VIP TEAM". Како би везана продаја представљала злоупотребу доминантног положаја, неопходно је да има негативне ефекте на тржишту. Будући да у предметном случају не постоје два одвојена тржишта, није ни могуће да "VIP TEAM" искључи конкуренте, са сродног, односно повезаног, али одвојеног тржишта. Поред тога у конкретном случају нема никаквих негативних ефеката по конкуренцију, односно по "Telemach BH", који је и даље доминантни лидер на тржишту дистрибуције аудиовизуелних садржаја. У том смислу, у складу са праксом Конкуренцијског савјета, потребно је утврдити посљедице повреде конкуренције, односно да привредни субјект својом пословном и цјеновном политиком истискује друге конкуренте са релевантног тржишта.

– "VIP TEAM" није прекршио члан 4. Закона, јер је за постојање забрањеног споразума потребна сагласност воља два или више учесника на тржишту, што би значило да је у конкретном случају неопходно утврдити да су "VIP TEAM" и остали емитери заједно сковали план да ограниче конкуренцију на штету привредног субјекта "Telemach BH". "VIP TEAM" је закључењем уговора са емитерима стекао право даље дистрибуције предметних канала, преко различитих технологија, као што су DTH, кабл дигитала или IPTV и OTT на различитим територијама. На овај начин "VIP TEAM" је стекао право да преговара са ТВ оператерима у БиХ, који имају намјеру да у својој понуди дистрибуирају предметне ТВ канале. Дакле, одлука о томе са којим ће ТВ оператером у БиХ бити закључен уговор искључиво је у сфери привредног субјекта "VIP TEAM", односно ни један од ТВ емитера нема право да утиче на избор ТВ оператера. У погледу оптужби да "VIP TEAM" дјелује картелски заједно са осталим ТВ емитерима, тако што одређује јединствене цијене за све канале и тиме наводно врши повреду члана 4. став (1) тачка а) Закона, указује се на то да је "VIP TEAM" са сваком од ТВ емитера уговорио различиту цијену, као и различиту територију. Приликом преговора није било заједничких састанака на којем су били присутни сви емитери, нити је ико од ТВ емитера предлагао цијену за даљу продају, већ је то искључиво одредио "VIP TEAM". Дакле, у конкретном случају нема сагласности воља између привредног субјекта "VIP TEAM" и ТВ емитера у вези одређивања цијена по којима се предметни ТВ канали продају ТВ операторима.

– У складу са свим што је наведено привредни субјект "VIP TEAM" предлаже Конкуренцијском савјету да се Захтјев поднијет против "VIP TEAM" због спрјечавања, ограничавања и нарушавања тржишне конкуренције, у смислу члана 4. став (1) тачка а), д) и е) и члана 10. став (2) тачка ц) и д) Закона, одбије као неоснован.

4.1.5. Одговор привредног субјекта "RETRO MEDIA"

Конкуренцијски савјет је одговор привредног субјекта "RETRO MEDIA" на Захтјев и Закључак, запримио дана 12.06.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-54/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор привредног субјекта "RETRO MEDIA" у битном садржи сљедеће:

- Из документације која је достављена уз одговор се види да *"RETRO MEDIA"* дефинитивно нема и не може имати доминантан положај на територији Босне и Херцеговине.
- Негирају се тврдње Подносиоца захтјева да се у предметном случају ради о закључењу забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка д) Закона. *"RETRO MEDIA"* је закључила уговор о дистрибуцији са привредним субјектом *"VIP TEAM"*, искључиво за канале који се налазе у њеном власништву, и то: Изворна ТВ, *ITV STORY* и *ITV MASTER*. Привредни субјект *"RETRO MEDIA"* никад није преговарала и договарала ни са једним другим власником ТВ канала са којима *"VIP TEAM"* има закључен уговор о дистрибуцији, било какве цијене и услове по којима ће се ТВ канали нудити оператерима на територији БиХ. *"RETRO MEDIA"* је једино и искључиво преговарала са компанијом *"VIP TEAM"* о цијени по којој ће јој уступити права, док је за даљу продаја права, искључиво било на привредном субјекту *"VIP TEAM"* да формира цијену по којој ће права уступити оператерима и то на територији цијелог свијета укључујући и БиХ.
- У складу са наведеним привредни субјект *"RETRO MEDIA"* сматра да Конкурентијски савјет треба у цијелости одбацити Захтјев поднијет против привредног субјекта *"RETRO MEDIA"* због спрјечавања и ограничавања тржишне конкуренције.

4.1.6. Одговор привредног субјекта *"DENI-COMPANI"*

Конкурентијски савјет је одговор привредног субјекта *"DENI-COMPANI"* на Захтјев и Закључак, запримио дана 13.06.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-56/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор привредног субјекта *"DENI-COMPANI"* у битном садржи сљедеће:

- *"DENI-COMPANI"* посједује дозволу РАК-а за ТВ канале: ОТВ Валентино, Валентино Етно, *Valentino Music HD*, и Прва Херцеговачка. На основу извјештаја о мјерењу гледаности на територији БиХ може се са сигурношћу утврдити да не постоји доминантан положај привредног субјекта *"DENI-COMPANI"*.
- Везано за наводе привредног субјекта *"Telemach BH"* да је *"DENI-COMPANI"* са компанијом *"VIP TEAM"* закључио забрањени споразум, наводи се да су први контакти од стране привредног субјекта *"VIP TEAM"* били почетком 2022. године, након које је предложена пословна сарадња на начин којом би *"VIP TEAM"* добио ексклузивна права дистрибуције и уступања лиценце трећим компанијама (оператерима) и то на територији цијелог свијета. Како су у току преговора успјели да постигну цијену и услове са којима су били задовољни и по којима ће привредном субјекту *"VIP TEAM"* уступити ТВ права за канале у власништву *"DENI-COMPANI"*, дана 17.02.202. године потписан је Уговор о сарадњи. У току преговора између привредних субјеката *"DENI-COMPANI"* и *"VIP TEAM"*, никада није било говора о томе по којој цијени и којим условима ће *"VIP TEAM"* даље уступити права оператерима на територији цијелог свијета укључујући и БиХ. Привредни субјекта *"Telemach BH"* није ни у једном тренутку поткријепио своје наводе материјалним доказима.
- Привредни субјект *"DENI-COMPANI"* сматра и очекује да ће Конкурентијски савјет донијети рјешење којим се одбија Захтјев који је понесен против њега, с обзиром да није довољно образложен и да је потпуно неоснован.

4.1.7. Одговор привредног субјекта *"ОБН"*

Конкурентијски савјет је одговор привредног субјекта *"ОБН"* на Захтјев и Закључак, запримио дана 18.06.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-58/23, уз који је достављена и тражена документација.

Одговор је достављен од стране Адвокатског друштва Гризелъ Торлука д.о.о., адвоката Иване Гризелъ Торлука, ул. Републике Хрватске 176, 88340 Груде, Босна и Херцеговина, уз који је достављена и пуномоћ за заступање пред Конкурентијским савјетом.

Одговор привредног субјекта "ОБН" у битном садржи сљедеће:

- Захтјев треба одбацити јер на страни Подносиоца захтјева није доказано постојање економског и правног интереса за вођење предметног поступка, као услова за вођење поступка у којима се треба испитати могућа злоупотреба доминантног положаја из члана 10. став (2) тачке ц) и д) и забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачке а), д) и е) Закона.
- С обзиром на своје пословање и остварени удијел на тржишту у БиХ, "ОБН" не може бити привредни субјект који има доминантан положај.
- Постојећи уговор од 01.06.2024. године, закључен између привредних субјекта "*VIP TEAM*" и "ОБН", односи се искључиво на дистрибуцију и продају права ОБН ТВ-а. Из уговора је видљиво да се исти не односи на програме других телевизија, већ искључиво само на програм ОБН ТВ-а, који је у власништву привредног субјекта "ОБН". Уговором се не одређују цијене по којима ће "*VIP TEAM*" вршити наплату оператерима на територији БиХ или на било којој другој територији, већ је то искључиво одлука привредног субјекта "*VIP TEAM*".
- Прије закључивања уговора са привредним субјектом "*VIP TEAM*", привредни субјект "ОБН" није имао никаквих договора или преговора са другим телевизијама које се налазе у саставу БиХ ТВ пакета, а такође ни након закључивања уговора. Такође код привредног субјекта "ОБН" никада није постојала, нити сада постоји намјера да својим радњама или одлукама стави друге учеснике на релевантном тржишту у БиХ у неповољнији или повољнији положај од осталих.
- Посебно је важна чињеница да је Подносилац захтјева тужбом поднесеном код Општинског суда у Сарајеву против истих привредних субјеката тражи да се утврди како су њихови закључени уговори ништавни. Подносилац захтјева са једне стране тражи да се на утврди како предметни уговори дају привредном субјекту "*VIP TEAM*" повлаштени положај на БиХ тржишту, а са друге стране да се ради о забрањеним уговорима који не производе правне посљедице. Вођење предметног поступка је у супротности и контрадикторно са судским поступком који је Подносилац захтјева покренуо код Општинског суда у Сарајеву.
- На основу наведеног предлаже се да се Захтјев одбаци или субсидијарно одбије као неоснован.

5. Продужење рока за доношење коначног рјешења

Имајући у виду опсежност предметног поступка као и чињеницу да се у предметном случају ради о предмету са више странака против којих је покренут поступак те да је ријеч о осјетљивом тржишту Конкуренцијски савјет је, у међувремену, процијенило да неће бити у могућности донијети коначно рјешење у року од 4 мјесеца, односно 6 мјесеци од дана доношења Закључка о покретању поступка, како је прописано чланом 41. став (1) под а) и ц) Закона, обзиром да је за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа било неопходно извршити додатно прикупљање података те удржати усмену расправу.

Конкуренцијски савјет је с тога оцијенио да је рок за доношење коначног рјешења по Закључку о покретању поступка који се односи на утврђивања кршења одредби члана 10. став (2) Закона потребно продужити за додатна 3 (три) мјесеца у смислу члана 41. став (2) Закона.

Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења донесен је дана 01.08.2024. године актом број: УП-05-26-3-031-79/23, који је достављен свим странкама у поступку.

6. Усмена расправа

У даљем току поступка, будући да се ради о поступку странака са супротним интересима, Конкуренцијски савјет је заказао усмену расправу.

Усмена расправа је одржана дана 22.10.2024. године, на којој су присуствовали овлаштени пуномоћници Подносиоца захтјева, те овлаштени пуномоћници привредних субјеката против којих је покренут поступак (сачињен је записник УП-05-26-3-031-105/23 дана 22.10.2024. године.).

Током усмене расправе водитељ поступка је позвао странке против којих је покренут поступак да се у остављеном року од 8 (осам) доставе додатна изјашњења, односно одговори на постављена питања током усмене расправе.

У остављеном року од 8 (осам) дана, привредни субјекти против којих је покренут поступак су доставили своја изјашњења и то: "НАУАТ" д.о.о. путем пуномоћника, акт запримљен под бројем: УП-05-26-3-031-106/23 дана 29.10.2024. године, О КАНАЛ, путем пуномоћника, акт запримљен под бројем: УП-05-26-3-031-107/23 дана 30.10.2024. године, ОБН, путем пуномоћника, акт запримљен под бројем: УП-05-26-3-031-108/23 дана 30.10.2023. године, VIP Team, путем пуномоћника, акт запримљен под бројем: УП-05-26-3-031-109/23 дана 31.10.2024. године путем електронске поште и писменим путем под бројем: УП-05-26-3-031-110/23 дана 01.11.2024. године, Deni – Comrani, акт запримљен под бројем: УП-05-26-3-031-111/23 дана 04.11.2024. године.

7. Увид у спис предмета

Пуномоћник Подносиоца захтјева је, по претходно поднесеном захтјеву запримљеном дана 07.11.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-112/23, извршио увид у спис, о чему је сачињена забиљешка под бројем: УП-05-26-3-031-112/23, те којом приликом су копирана и уручена изјашњења достављена након одржане усмене расправе.

8. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухваћа све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне особине, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјект дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште производа и/или услуга обухвата све производе и/или услуге које потрошачи, односно корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду нарочито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

У конкретном случају, Конкуренцијски савјет је као релевантно географско тржиште одредио територију Босне и Херцеговине.

У односу на природу постављеног захтјева Подносиоца захтјева у предметном поступку, као релевантно тржиште производа и/или услуга, утврђено је тржиште понуде и продаје домаћих комерцијалних ТВ канала различитих емитера у Босни и Херцеговини.

Слиједом наведеног, релевантно тржиште предметног поступка је тржиште понуде и продаје домаћих комерцијалних ТВ канала различитих емитера у Босни и Херцеговини.

9. Утврђено чињенично стање и оцјена доказа

Члан 9. став (1) Закона прописује да привредни субјект има доминантан положај на релевантном тржишту роба или услуга, ако се због своје тржишне снаге може понашати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, такођер узимајући у обзирудио тог привредног субјекта на тржишту, учешће које на том тржишту имају његови конкуренти, као и правне и друге препреке за улазак других привредних субјеката на тржиште.

Члан 9. став (2) Закона претпоставља да привредни субјект има доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту има удјел већи од 40,0%.

Члан 2. Одлуке о дефинисању категорије доминантног положаја даље разрађује појам доминантног положаја, те одређује да привредни субјект на релевантном тржишту производа или услуга има доминантан положај, када се због своје тржишне снаге може понашати и дјеловати у значајној мјери независно од стварних или могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, и на тај начин ограничава или спрјечава ефикасну конкуренцију.

Члан 10. став (2) тачке а), б) ц), и д) Закона прописује да је забрањена злоупотреба доминантног положаја и то а) директним или индиректним наметањем нелојалних куповних и продајних цијена или других трговинских услова којима се ограничава конкуренција; б) ограничавањем производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача, ц) примјењујући различите услове за исту или сличну врсту послова с осталим странама, чиме их доводе у неравноправан и неповољан конкуренцијски положај; д) закључујући споразуме којима се условљава да друга странка прихвати додатне обавезе које по својој нарави или према трговинском обичају немају везе с предметом таквог споразума.

Чланом 4. став (1) Закона о конкуренцији прописано је да су забрањени споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката, који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту, а који се односе на:

- а) Директно или индиректно утврђивање куповних и продајних цијена или било којих других трговачких услова;
- б) Ограничавање и контролу производње, тржишта, техничког развоја или улагања;
- ц) Подјелу тржишта или извора снабдијевања;
- д) Примјену различитих услова за идентичне трансакције са другим привредним субјектима, доводећи их у неповољан положај у односу на конкуренцију;
- е) Закључивање таквих споразума којима се друга страна условљава да прихвати додатне обавезе које по својој природи или обичајима у трговини нису у вези са предметом споразума.

Споразуми забрањени у складу са ставом (1) члана 4. Закона о конкуренцији су ништавни.

Такођер, чланом 101. Уговора о функционисању Европске уније, са којим је усклађен члан 4. Закон о конкуренцији, забрањују се заједничка дјеловања предузетника који штете постојећој или потенцијалној тржишној конкуренцији, а у коначници потрошачима.

Забрањеним споразумима се првенствено настоји остале тржишне учеснике/конкуренте искључити с тржишта, како би створили могућност повећања цијена, те остваривања додатне добити.

Дакле, забрањени су споразуми између предузетника, привредних субјекта који су стварни или потенцијални конкуренти на тржишту, а забраном су обухваћени како хоризонтални, тако и вертикални споразуми.

Напријед наведеним чланом 101. Уговора о функционисању Европске уније се забрањује антиконкурентско понашање које настаје као резултат усклађене воље два или више предузетника, а

што се је и усаглашено у судској пракси Европске уније, обзиром да је Европски суд у пресуди донесеној у предмету: „*Bayar AG v. Commission of the European Communities*“ од дана 26.10.2000. године, утврдио да је концепт споразума у смислу члана 85. став 1 Уговора о Европској заједници (члан 101. Уговор о функционисању Европске уније), усмјерен на постојање воље између најмање двије стране. Односно, неопходна је усклађена воља привредних субјеката и намјера за штетним поступањем.

Предметни поступак је покренут по Захтјеву привредног субјекта “*Telemach BH*“ d.o.o., против привредног субјекта “*VIP TEAM*” због закључивања забрањеног споразума и злоупотребе доминантног положаја на тржишту Босне и Херцеговине и привредних субјеката “*HAYAT*”, “ОБН”, “РТВ БН”, “О КАНАЛ”, “*RETRO MEDIA*” и “*DENI-COMPANI*”, због закључивања забрањеног споразума на тржишту Босне и Херцеговине.

Привредни субјект “*VIP TEAM*” је носилац права дистрибуције већег броја телевизијских канала из Босне и Херцеговине. Конкретно, дистрибутер је ТВ садржаја за сљедеће канале: - ОБН ТВ; - *HAYAT*, *HAYAT PLUS*, *HAYATOVCI*, *HAYAT MUSIC*, *HAYAT FOLK*; - БН ТВ, БН 2 ТВ, *BN MUSIC*; - ИЗВОРНА ТВ, *ITV MASTER*, *ITV STORY*; - ОТВ ВАЛЕНТИНО, *OTV VALENTINO MUSIC*, ОТВ ВАЛЕНТИНО ЕТНО, ПРВА ХЕРЦЕГОВАЧКА; - ЛХТВ; - *TOP SOUND*. Са власницима, односно емитерима наведених канала, привредни субјект “*VIP TEAM*” је закључио уговоре о дистрибуцији ТВ садржаја. На основу уговора “*VIP TEAM*” је добио право дистрибуције ТВ канала из програма тих емитера и за тржиште дистрибуције у Босни и Херцеговини креирао “БиХ ТВ пакет”, који представља пакет свих горе наведених ТВ канала.

Како је у поступку констатовано, на захтјев привредног субјекта “*VIP TEAM*” Конкурентијски савјет је донио Мишљење број: 01-26-7-21-4/22 од 12.10.2022. године, у којем је наведено да понуда ТВ канала груписаних по сродности канала у одређене пакете (нпр. пакет филмских канала, пакет спортских канала и сл.) Конкурентијски савјет сматра уобичајеном праксом већине носилаца или власника права дистрибуције телевизијских канала, те да пракса сама по себи не представља кршење Закона.

С тим у вези, понуда ТВ програма груписаних у пакету, тзв пакетирање програма и понуде, није противна Закону о конкуренцији. ТВ канали који се налазе у саставу БиХ ТВ пакета су сродни, односно сви главни ТВ канали који се налазе у саставу пакета, као што су *Hayat*, ОБН, РТВ БН, О Канал, ОТВ Валентино и Изворна ТВ су канали колажног типа и исти подразумевају информативни, забавни, серијски, дјечији и сл. програм. Узевши у обзир драстичан пад прихода од маркетинга, указује се на пораст тренда у свијету, као и на просторима бивше Југославије да ТВ куће оснивају додатне ТВ канале са разноврсним садржајем, па су тако и ТВ куће из БиХ у циљу опстанка на тржишту дистрибуције аудиовизуелног садржаја покренуле додатне ТВ канале. Конкретно привредни субјект “*HAYAT*” је покренуо канале *Hayat 2*, *Hayatovci*, *Hayat Music*, *Hayat Folk*, *Hayat Love Box*, *Hayat Stil i Život*, итд. Привредни субјект “О КАНАЛ” је покренуо О Канал Плус и *O kanal Music*, привредни субјект “*DENI-COMPANI*” покренуо је канале Валентино Етно и *Valentino Music*, док је Изворна ТВ д.о.о покренула *ITV Master* и *ITV Story*. Наведени канали, као дио својих пакета, осигуравају досљедност у квалитету и тематици, пружајући гледаоцима сродне садржаје унутар БиХ ТВ пакета.

У предметном поступку није доказано да привредни субјект “*VIP TEAM*” има доминантан положај на утврђеном релевантном тржишту, посебно имајући у виду да дистрибуција ТВ канала обухвата тржиште на којем послују многобројни привредни субјекти, који дистрибуирају читав низ канала разноликог садржаја, приликом чега приједлог дефиниције релевантног тржишта Подносиоца захтјева није прихваћен, односно релевантно тржиште није могуће утврдити на начин како је то предложено од стране Подносиоца захтјева.

Надаље, утврђено је да је привредни субјект “*VIP TEAM*” покренуо тужбе против сљедећих привредних субјеката: Неон Солуције д.о.о. из Калесије, КГ1 д.о.о. из Горажда и *Terc Trade* д.о.о. из Прњавора, а у току је припрема одговарајућих поступака и против других привредних субјеката. Супротно тврдњама изнесеним у поступку, привредни субјект “*Telemach BH*” није једини привредни субјект против којег је “*VIP TEAM*” покренуо одговарајуће поступке.

БиХ ТВ пакет не представља битан услов за пословање ТВ оператера, нити за њихов тржишни утицај или учешће, те сам по себи не представља недозвољено везивање, као тржишну праксу која представља условљавање куповине једног производа куповином другог производа, јер нису испуњени услови за постојање злоупотребе доминантног положаја и то:

- 1) тржишни учесник који врши везану продају мора имати доминантан положај,
- 2) морају се везивати два одвојена производа,
- 3) купац производа мора бити приморан да купи оба производа и
- 4) везана продаја мора бити штетна за конкуренцију тиме што доводи до искључења конкурената са тржишта.

Дакле, неопходно је да тржишни учесник који врши везану продају буде доминантан на тржишту главног производа, али није неопходно да буде и на тржишту везаног производа. Потребно је да постоје два релевантна тржишта како би се могло говорити о постојању доминантног положаја и да на једном од тих тржишта учесник има доминантан положај, а у конкретном случају ни један од ова два услова није испуњен. "*VIP TEAM*" не посједује доминантан положај, а концепт везаног производа није примјенив на БиХ ТВ пакет, имајући у виду да су сви ТВ канали присутни на једном тржишту.

Према пракси Европске комисије, како би недозвољено везивање постојало, потребно је да постоје два или више одвојених тржишта производа, који су везани, и који по својој природи или трговинском обичају нису сродни. Како у предметном случају не постоје два или више одвојених тржишта производа, самим тим није ни дошло до повреде Закона о конкуренцији.

Надаље, пружање ТВ канала у пакету није супротно тржишној пракси, него се ради о начину пословања. Како би везана продаја представљала злоупотребу доминантног положаја, неопходно је да има негативне ефекте на тржишту и условљавање крајњих корисника. Будући да у предметном случају не постоје два одвојена тржишта, није ни могуће да "*VIP TEAM*" искључи конкуренте. Такођер, подносилац није доказао да привредни субјект *VIP TEAM* својом пословном и цјеновном политиком истискује друге конкуренте са релевантног тржишта.

Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине је, на основу достављене документације привредног субјекта "*VIP TEAM*", запримљене дана 31.10.2024. године под бројем: УП-05-26-3-031-109/23, утврдио да је Подносиоцу захтјева, на основу претходне комуникације са истим, упућено Обавјештење у вези дистрибуције ТВ канала из БХ ТВ пакета од 31.05.2022. године, на што се према наводима привредног субјекта "*VIP TEAM*", Подносилац захтјева није оглашавао. Наведено Обавјештење је садржавало елементе који се односе на: почетак уговорне обавезе, трајање уговора, те цијену по кориснику на мјесечном нивоу до 31.12.2022. године, те цијену по кориснику на мјесечном нивоу од 01.01.2023. године. Такођер, Обавјештење је садржавало захтјев да Подносилац захтјева одговори на садржану писану понуду у року до дана 01.06.2022. године, што исти није учинио, те је након тога "*VIP TEAM*" поднио тужбу против Подносиоца захтјева.

Из наведеног је јасно да Подносилац захтјева био у равноправном положају као и остали привредни субјекти, односно није дискриминисан ни на који начин.

Цијенећи све напред наведено, привредни субјект "*VIP TEAM*" и остале странке против којих је покренут поступак нису дјеловали противно члану 4. Закона, јер је за постојање забрањеног споразума потребна сагласност воља два или више учесника на тржишту, а у конкретном случају није утврђено да су "*VIP TEAM*" и остали емитери свјесно и са намјером дјеловали на штету привредног субјекта "*Telemach BH*". "*VIP TEAM*" је закључењем уговора са емитерима стекао право даље дистрибуције предметних канала, преко различитих технологија, као што су *DTH*, кабл дигитала или *IPTV* и *OTT* на различитим територијама, те је стекао право да преговара са ТВ оператерима у БиХ, који имају намјеру да у својој понуди дистрибуишу предметне ТВ канале.

Забрањени споразум, у смислу усклађеног дјеловања, постоји ако постоји сагласност воља најмање двије стране, при чему се сматра да облик очитовања воље није одлучан све док вјерно одражава

намјеру странака. Дакле, у сваком случају мора постојати субјективни елемент, односно сагласност воља у вези са провођењем заједничке пословне политике, остваривања циља или усвајања начина понашања на тржишту. Како се у теорији права конкуренције сматра, споразум не постоји ако је ријеч о једностраној политици једне уговорне стране која се не може проводити без ангажовања других, односно погрешно је тумачење према којем је споразум забрањен само на темељу једностране политике.

Одлука о томе са којим ће ТВ оператером у БиХ бити закључен уговор је искључиво на привредном субјекту "VIP TEAM", односно нити један од ТВ емitera нема право да утиче на избор ТВ оператера. У погледу навода Подносиоца захтјева да "VIP TEAM" дјелује картелски заједно са осталим ТВ емитерима, тако што одређује јединствене цијене за све канале и тиме врши повреду члана 4. став (1) тачка а) Закона, у проведеном поступку није доказано нити утврђено да је приликом преговора око закључивања уговора било заједничких састанака, на којем су били присутни сви емитери, заједничког дјеловања свих страна, нити је доказано да је неко од ТВ емitera предлагао цијену за даљу продају, већ је то у искључивом одлучивању привредног субјекта "VIP TEAM". Дакле, у конкретном случају нема сагласности воља између привредног субјекта "VIP TEAM" и ТВ емitera у вези одређивања цијена по којима се предметни ТВ канали продају ТВ операторима.

Како је за доказивање постојања картелских споразума потребно имати доказе о судјеловању сваког појединог привредног субјекта, те доказати да су привредни субјекти активно судјеловали, дали изричиту сагласност или да су били свјесни сваког појединачог аспекта споразума да би их се могло сматрати страном споразума, у предметном поступку није предочен доказ нити о једној од наведених претпоставки.

У односу на наводе Подносиоца захтјева да је VIP TEAM поднио тужбу за накнаду штете пред Општинским судом у Сарајеву, док према другим CATV/IPTV/DTH оператерима, који су конкуренти Подносиоца захтјева, то није учинио, те да је оваквим поступањем, које има карактеристике организације колективног бојкота, "VIP TEAM" довео Подносиоца захтјева у неповољан положај у односу на друге оператере, ради се о погрешној интерпретацији одреби Закона о конкуренцији од стране Подносиоца захтјева.

У складу са напријед наведеним Подносилац захтјева није доказао повреде на утврђеном релевантном тржишту, у смислу члана 4. став (1) тачка а), д) и е) и члана 10. став (2) тачка ц) и д) Закона.

Слиједом наведеног Конкуренцијски савјет је одлучио као у тачки 1. и 2. диспозитива овог Рјешења.

10. Трошкови поступка

Чланом 105. став 1. Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став 2. истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку. Ако је у таквом случају која од странака дјелимично успјела са својим захтјевом, она је дужна надокнадити противној странци трошкове сразмјерно дијелу свог захтјева с којим није успјела.

Према одредби члана 105. став (3) Закона о управном поступку трошкови за правно заступање надокнађују се само у случајевима кад је такво заступање било нужно и оправдано.

Конкуренцијски савјет је у смислу члана 105. став (4) Закона о управном поступку, на одржаној усменој расправи напоменуо странке са обавезом подношења захтјева за накнаду трошкова све странке у поступку.

Чланом 108. став 1) истог Закона је прописано да у рјешењу којим се поступак завршава, орган који доноси рјешење одређује ко сноси трошкове поступка, њихов износ и коме се и у којем року имају исплатити.

Конкурентијски савјет је приликом израчуна укупних трошкова поступка, узело у обзир одредбе Закона о управном поступку, Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине ФБиХ“, бр. 22/04 и 24/04) (у даљем тексту: Тарифа за ФБиХ).

Пуномоћник привредног субјекта "НАУАТ" д.о.о. је доставио захтјев за надокнаду трошкова актом за примљеним под бројем: УП-05-26-3-031-106/23 за примљеним дана 29.10.2024. године, у укупном износу од 4.857,84 КМ КМ, и то за састав одговора на Закључак о покретању поступка – 1.619,28 КМ приступ на усмену расправу у износу од 1.619,28 КМ са урачунатим ПДВ-ом, те изјашњење након усмене расправе, који је саставни дио поднеска за примљеног под бројем: УП-05-26-3-031-106/23 дана 29.10.2024. године.

Пуномоћник Подносиоца захтјева је дана 18.11.2024. године поднеском за примљеним под бројем: УП-05-26-3-031-114/23 доставио трошковник у укупном износу од 47.994,57 КМ уз припадајући ПДВ.

Као што је напријед наведено, чланом 105. став 2. истог Закона о управном поступку прописано је да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку, те су привредном субјекту "НАУАТ" д.о.о. признати нужни и оправдани трошкови заступања у овом поступку.

Конкурентијски савјет је пуномоћнику привредног субјекта "НАУАТ" д.о.о. признао трошкове заступања који су били нужни и оправдани у овом поступку у укупном износу од 561,60 КМ са припадајућим ПДВ-ом, на начин да је утврђено да исти има право на трошкове сачињавање одговора у складу са наведеним чланом 18. Тарифе, и то на Закључак, у износу од 240,00 КМ без ПДВ-а, односно 280,80 КМ са ПДВ-ом, за трошкове заступања на усменој расправи у износу од 240,00 КМ без ПДВ-а, односно 280,80 КМ са ПДВ-ом, приликом чега истом нису признати захтијевани трошкови за изјашњење достављено након усмене расправе, обзиром да се ради о одговорима на упите постављене током усмене расправе.

Слиједом наведеног Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овог Рјешења.

11. Административна такса

Подносилац захтјева на ово Рјешење у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка ф) и тачка г) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом („Службени гласник БиХ“, број 30/06, 18/11 и 75/18) је обавезан платити административну таксу у износу од 3.000,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

У складу са одредбом члана 3. став. 2. тачка б) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентијским савјетом, Подносилац захтјева након извршене уплате је дужан уплатнику као доказ о извршеној уплати административне таксе доставити Конкурентијском савјету, прије достављања Рјешења.

Уколико Подносилац захтјева не изврши уплату административне таксе, Конкурентијски савјет ће покренути поступак принудне наплате по процедури која је прописана чланом 18. Закона о административним таксама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 3/10).

Слиједом наведеног Конкурентијски савјет је одлучио као у тачки 4. диспозитива овог Рјешења.

12. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Иво Јеркић

Доставити:

- **"Telemach BH" д.о.о. Сарајево, путем пуномоћника адвоката Нихада Сијерчића,**
- **"VIP TEAM UNITED UNIPESOAAL LDA & COMANDITA (ZONA FRANCA DE MADEIRA)",
Funchal, Република Португал, путем пуномоћника адвоката Емине Хот-Ајановић,**
- **"НАУАТ" д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина, путем пуномоћника адвоката Кемала Швракића,**
- **"ОБН" д.д., Босна и Херцеговина, путем пуномоћника адвоката Иване Гризелъ Ђорлука**
- **"РТВ БН" д.о.о. Бијелина, Босна и Херцеговина, путем пуномоћника адвоката Зорана Перића**
- **"О КАНАЛ" д.о.о. Сарајево, Босна и Херцеговина, путем Адвокатског друштва Етеровић д.о.о
Сарајево**
- **"RETRO MEDIA" д.о.о. Живинице, Босна и Херцеговина, путем пуномоћника адвоката Зорана Перића,**
- **"DENI-COMPANI" д.о.о. Брчко, Босна и Херцеговина, путем пуномоћника адвоката Зорана Перића.**
- **у спис**
- **а/а**